

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

wypożyczenia obuwia, lub, czy w handlu lokciowym lub kolonialnym proponują znajomi wymiany używanego już towaru, albo, czy znajomi tegoż kupca z lokciowemi towarami występują z pretensją w rodzaju: „Dlaczego pan mi to sprzedał, wiedząc, że mi w tym kolorze nie do twarzy“ — jak w księgarstwie — często się zdarza pretensja: „Firma powinna wiedzieć, czego ja potrzebuję“.

Komunikaty urzędowe.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (W. B. T.) Urzędowo donoszą 10 grudnia:

Wschodni plac boju.

Nic nowego.

Zachodni plac boju.

Francuskie natarcie przy pomocy granatów ręcznych na nasze nowe stanowiska na wyżynie 193, na północny zachód od Souain, zostały udaremnione. Poza tem dądzysta pogodą utrudniała operacje, które też ograniczały się do zwykłej wymiany strzałów.

Balkański teren walk.

Armia generała von Koevessa wzięła w ciągu ostatnich dwu dob 1200 jeńców.

Z armji generała v. Gallwitza niema żadnych doniesień o poważniejszych potyczkach. Wojska bułgarskie zdobyły na Anglikach, na południe od Strumicy wielką liczbę dział.

Naczelne dowództwo armji

Komunikat austriacki.

WIEDEN. (W. B. T.) Urzędowo donoszą 9 grudnia:

Rosyjski plac boju.

Nie zaszło nic zmiennego.

Włoski plac boju.

W okręgu Gorycji, Włosi prowadzą bezustannie natarcia na rozmaite części naszego frontu. Szereg takich natarć pod Oslaviją, górą San Michele i pod San Martino odparliśmy. Pod Doljā (na północny zachód od Tolmino) wojska nasze znacznie poprawiły swoje stanowiska, dzięki wyparciu nieprzyjaciela z części jego frontu. W Tyrolu [południowym artylerja włoska dokonywa ostrzeliwania naszych poszczególnych pozycji w ufortyfikacjach Lardare i Riva.

Serbski plac boju.

Na wyznach, położonych na południowy-wschód od Plevlje rozproszono bandy czarnogórskie.

W okręgu pogranicznym na północ od Bernane zmusiliśmy lewe skrzydło Czarnogórców do cofnięcia

z Topolskich Kazimiera Bzowska

Pe długich i ciężkich cierpieniach opatrzona św. Sakramentami zmarła dnia 10 Grudnia 1915 roku przeżywszy lat 75.

Wyprowadzenie zwłok z domu przy ulicy Teatralnej № 1 na cmentarz parafialny św. Zygmunta nastąpi w niedzielę dnia 12 b. m. o godzinie 2 po poł. O czem zawiadamiają krewnych, przyjaciół i znajomych pozostałe w głębokim smutku

Córka i wnuczki.

Za tak wymowne dowody życzliwości pamięci zmarłej
Matki naszej

Marji Wrede

i za okazane nam współczucie w ciężkim naszym strapieniu składamy Szanownemu ks. pastorowi Wojakowi, przyjaciołom, znajomym i młodzieży szkolnej „Bóg Zapłać“ pozostałe

Dzieci.

się. Z powodzeniem prowadziliśmy również walki przeciwko prawemu skrzydłu nieprzyjaciela. Na wyznach położonych na zachód od Ypeku, zadaliśmy porażkę serbskim strażom tylnym. W ciągu doby wczorajszej wzięliśmy do niewoli 2 oficerów i 1000 żołnierzy.

Zastępca szefa sztabu generalnego v. Hoefler.

Komunikat bułgarski.

Główna kwatera donosi 6 grudnia: Wojska bułgarskie ostrzeliwały wczoraj całą linię frontu angielskiego pod Strumicą. Anglicy ponieśli ciężkie straty. Dziś walka trwa.

Komunikat rosyjski.

Wielki sztab generalny donosi 8 grudnia:

Front zachodni: Próba przeciwnika przeprowadzenia się przez Dźwinę około wysypki, leżącej na południe od Uekskeu została udaremniona przez naszą artylerję, działającą z przeciwnego brzegu. Nasza ciężka baterja zmusiła w okolicy Merzen-dorffu, na północ od Baldon, do wy-lądowania niemiecki statek powietrzny. Podczas dalszego ostrzeliwania tej miejscowości nastąpił olbrzymi wybuch, stojący prawdopodobnie w związku ze wspomnianym statkiem powietrznym.

Na reszcie frontu, oraz na Kaukazu nie było żadnych zmian.

4,000,000.

Jak „Times“ donosi, Asquith w tygodniu najbliższym przedłoży parlamentowi projekt pomnożenia armji do 4 milionów ludzi. Asquith równocześnie zakomunikuje wynik akcji werbowania lorda Derby'ego.

Morderstwo króla Aleksandra

Pras węgierska donosi, że w zdobyciu przez wojska sprzymierzone serbskim archiwum państwowem znalaziono nader ważne dokumenty, związane z faktem zamordowania królewskiej pary serbskiej Aleksandra i Drazgi Maszinej.

Napieżenie pomiędzy czwórpopuszaniem a Grecją.

Z Genewy donoszą: Podług pism paryskich przedsięwzięta środki ku zamknięciu floty greckiej. Władze angielskie zabroniły greckim statkom handlowym opuszczać porty angielskie. Napieżenie pomiędzy czwórpopuszaniem a Grecją wzrasta.

Ultimatum dla Grecji.

Podług wiadomości, nadeszłych do Sofji z Salonik, czwórpopuszanie wobec nieprzyjścia żądań w Atenach zamierza wystosować pod adresem rządu greckiego krótkoterminowe ultimatum, ewentualnie nawet ucieknąć się do zastosowania przeciw Grecji środków przymusowych. W takim wypadku uważają za niewykuczone, że Grecja otwarcie przyłączy się do państw centralnych a z Bułgariją wej-

dzie w porozumienie co do granicy południowo-macedońskiej. W ten sposób los koalicyjnej armji w Salonikach byłby przesadzony.

Ultimatum greckie.

Wychodząca w Bukareszcie „Mierwa“ donosi, że rząd grecki postanowił po porozumieniu się z głównym sztabem greckim, zakończyć niezdeterminowaną sytuację i przesłał państwom czwórpopuszania notę, zawierającą następujące uchwały: 1) Wojsko serbskie, które w ucieczce przekroczyło granice Grecji, będzie rozbrojone, 2) Komenda francusko-angielska w Salonikach będzie wezwana do odtransportowania z Salonik wojsk, które zostaną wyparte przez nieprzyjaciela na terytorjum greckie. 3) Rząd grecki zawięza mocarstwu centralne, aby podczas pościgu nieprzyjaciela nie przekraczały granicy greckiej, gdyż Grecja bierze na siebie odpowiedzialność za usunięcie wojsk angielsko-francuskich z terytorjum greckiego. (Wat.)

47 min.

Na wybrzeżu holenderskiem wzięto w ciągu miesiąca listopada 47 min, z których 28 angielskich, 15 niemieckich a reszta nieznanego pochodzenia. Przez czas wojny na holenderskiem wybrzeżu znalezione 737 min, z których 381 angielskich 57 francuskich, 112 niemieckich i 177 nieznanych.

Rzeka złota.

W zeszłym tygodniu wpłynęło do Nowego Jorku 17.175.000 dolarów złotem i 230.000 dolarów srebrem, natomiast wywieziono 101.000 dolarów złotem i 1.815 dolarów srebrem.

Propozycja amerykańska.

Rząd Stanów Zjednoczonych wyraził rządowi niemieckiemu życzenie, aby odwołał z Waszyngtonu niemieckich attaché wojskowego i marynarki. Ponieważ przyczyną tego żądania jeszcze nie wiadome, przeto nie ma możliwości stwierdzenia powodów, które rząd amerykański nakłonił do tego kroku.

Zmiana planu serbskiego.

Prezydent ministrów przyjmował wczoraj posłów włoskiego rosyjskiego. Bułgarzy zaniechali pościgu Serbów, uchodzących do Albanji i ściągają znaczne siły przeciw Francuzom. Sprzymierzeni zajęli linię zbliżoną więcej do ich podstaw operacyjnej. Bułgarski sztab generalny znajduje się w Istipie.

Układ pięciu mocarstw.

Pisma angielskie ogłaszają tekst układu pomiędzy pięciu mocarstwami, treści następującej: po przyłączeniu się rządu włoskiego do umowy, zawartej 7 grudnia 1914 roku w Londynie między rządami angielskim, francuskim i rosyjskim, do której następnie przyłączyła się Japonja, podpisami na tej umowie upoważnieni przedstawiciele rządów swoich oświadczają co następuje. rządy an-

16)

UWAGI

w sprawie programu szkół początkowych.

Program

Nauki Religij Rzymsko-Katolickiej dla szkół ludowych i miejskich.

(Ciąg dalszy).

(Łuk. XV, 1-10), o synu marnotrawnym (Łuk. XV, 11-32), o drzewie figowem (Łuk. XIII, 6-9), o bogaczu i Lazarzu (Łuk. XVI, 19-31).

b) Podobieństwa, opisujące założenie, wzrost, wielką wartość i powszechność Kościoła: o siewcy (Mat. XIII, 1-23), o ziarnku gorczycznem (Mat. XIII, 24-30 i 36-43), o robotnikach w winnicy (Mat. XX, 1-16), o zaproszonych na wieczęrze (Łuk. XIV, 16-24), o oraczach w winnicy (Mat. XXI, 33-41).

V. Chrystus stwierdza swe posłannictwo świętością życia: Pan Jezus wolny od grzechów (Jan VIII,

46). Pan Jezus wzorem cnót (Jan I, 1-17). Gorliwość Chrystusa Pana o chwałę Bożą (Jan III, 13-22; Mat. XXI, 12-13). Gorliwość Pana Jezusa o zbawienie ludzi: obowiązek poprawy bliźniego (Mat. XVIII, 12-17), rozmowa z Nikodemem (Jan III, 1-21), rozmowa z samarytanką (Jan IV, 5-30 i 39-42), bogaty młodzieniec (Łuk. XVIII, 18-27). Pan Jezus, przyjaciel dzieci i przestroga przed zgorszeniem (Łuk. XVII, 15-17; Mat. XVIII, 2-10). Pan Jezus pełen miłości ku grzesznikom: popołowanie Mateusza celnika (Mat. IX, 9-13), Maryja Magdalena (Łuk. VII, 36-50), Zacheusz (Łuk. XIX, 1-10).

VI. Stosunek współczesny do nauki Chrystusowej: a) Przyjaciół: Mylne nadzieje uczniów Chrystusowych o królestwie Mesjasza (Mat. XX, 20-28). Zbyttnia gorliwość Jakóba i Jana (Łuk. IX, 51-56). Maryja i Marta, czyli ważność sprawy zbawienia (Łuk. X, 38-42). Wyznanie i władza św. Piotra (Mat. XVI, 13-19). Władza Apostołów (Mat. Apostołów (Mat. XVIII, 18-22). Przemienienie Pańskie (Mat. XVII, 1-9).

b) Nieprzyjaciół: Faryzeusze bluznią przeciw Chrystusowi (Mat. IX, 34; Mar. III, 22; Łuk. XI, 14-26; Jan X, 20-21). Pan Jezus przestrzega przed grzechem przeciw Duchowi św. (Mat. XII, 22-45). Faryzeusze chcą P. Jezusa ukamienować (Jan VIII, 12-59). Moneta czynszowa (Mat. XXII, 15-22). Postanowienie faryzeuszów zabicia Pana Jezusa (Łuk. XXII, 1-6; Mat. XVI, 14-16).

VII. Ostatnie dni i męka Jezusa Chrystusa: Namaszczenie i wjazd tryumfalny Chrystusa do Jerozolimy (Mat. XXVI, 6-13; XXI, 1-17). Pan Jezus uczy po raz ostatni w kościele: o drzewie figowem (Mat. XXI, 18-22; ofiara wdowy (Mar. XII, 41-44); skarcenie faryzeuszów (Mat. XXI). Ostatnia Wieczerza i umywanie nóg (Łuk. XXII, 7-18; Jan XIII, 4-15). Ustanowienie Najśw. Sakramentu (Mat. XXVI, 26-28; Łuk. XXII, 19-20). Pan Jezus wyjawia zdradę swego (Mat. XXVI, 21-25; Jan XIII, 21-30). Pożegnalna mowa Chrystusa Pana (Jan XIII, 31-38; XIV-XVII). Pan Jezus w Ogrójcu (Mat. XXVI, 36-56; Łuk. XXII, 42-44). Jezus przed Annaszem i Kaifa-

szem (Jan XVIII, 1-24; Mat. XXV, 57-68). Zaparcie się Piotra (Mat. XXVI, 69-75). Pan Jezus przed Piłatem i Herodem (Łuk. XXIII, 1-25; Mat. XXVII, 1-31; Jan XXVII, 28-40; XIX, 1-12). Wyrok na Zbawiciela (Jan XIX, 13-22). Ukrzyżowanie Pana Jezusa (Łuk. XXIII, 26-38; Mat. XXVII, 31-45). Siedem słów Zbawiciela na krzyżu i śmierć Jego (Mat. XXVII, 46-54; Łuk. XXIII, 39-49; Jan XIX, 25-37). Pogrzeb Jezusa Chrystusa (Mat. XXVII, 57-61; Mar. XV, 42-47; Jan XIX, 38-42). Złożenia wabięgiwości faryzeuszów (Mat. XXVII, 62-66).

VIII. Tryumf Chrystusowy: Zmartwychstanie i ukazywanie się Zbawiciela uczniom swoim (Mat. XXVIII, 1-15; Mar. XVI, 1-14; Łuk. XXIV, 1-49; Jan XX). Ustanowienie sakramentu Pokuty (Jan XX, 21-23). Ukazywanie się Chrystusa na górze w Galilei i w Jerozolimie (Jan XXI; Mar. XVI, 14-20). Wniebowstąpienie Pańskie (Łuk. XXIV, 50-53; Dz. Ap. I, 9-14).

d. c. a.

gielski, francuski, włoski, japoński i rosyjski obowiązują się w obecnej wojnie nie zawierać pokoju oddzielnie.

Rządy wymienione postanawiają, że gdyby warunki zawarcia pokoju poddane były dyskusji, żadne z państw, należących do związku, nie przedstawi o sobie tych warunków, bez zgody na te wszystkich pozostałych uczestników związku.

Dokument ten, wystawiony w Londynie, nosi datę 30 listopada 1915 roku. Podpisali go: Edward Grey, Cambon, Imperiali, Innoce i Beckendorff. Serbja, Belgja i Czarnogóra nie przyłączyły się do umowy powyższej.

Obrzymi aeroplan amerykański.

Sekretarz marynarki Daniels polecił rozpocząć we fabrykach rządowych budowę obrzymiego aeroplanu dla użytku floty. Będzie on mógł unieść ciężar 2200 funtów, a poruszony będzie dwoma motorami o sile 160 koni każdy. Uzbrojenie jego ma się składać z armat trzykalowych.

KRONIKA

KALENDARZYK

Dzisiaj 12 w niedzielę Aleksandra M.
Jutro 13 w poniedziałek Luój P. M. Otylił P.
Wschód słońca o godz. 3 m. 3.
Zachód słońca o godz. 3 m. 44.

Wiadomości Historyczne

1586 Umiera Stefan Batory.
1577 Gdańsk poddaje się Stefanowi Batoremu.
1686 Jan III Sobieski zawiera pokój z Rosją.

Ostatnia posługa.

W piątek 10 grudnia odbyła się ekspozycja i pogrzeb zmarłego w pełni sił męskich urzędnika huty „Częstochowa” tow. B. Hantke na Rakowie, s. p. Antoniego Szymańskiego, komendanta straży ogniowej i milicji obywatelskiej Rakowskiej. Tak w ekspozycji za domu do kościoła, jak i w przeniesieniu na cmentarz miejscowy, wzięły udział liczne rzesze urzędników z dyr. Dithmanem na czele, administracji, robotników huty, mieszkańców Rakowa, Bleszna i okolic, tudzież umyślnie przybyli przedstawiciele straży ogniowych z Częstochowianki, Kamienicy Polskiej i z Częstochowy, która reprezentowali pp. Jakób Kon. Zubrowski, Kieslich, Waligóra, Mąkosza i Tomaszewski z oddziałem i ze sztandarem, przyjętym przez Straż Rakowską z honorami.

Przed godz. 9 rano urzędnicy fabryczni, a koledzy zmarłego, przeniesli zwłoki do kościoła, gdzie ks. wikary odprawił nabożeństwo żałobne, poczem oddawszy w serdecznej przemowie hołd zasługom zmarłego poprowadził o godz. 10-ej przed południem kondukt żałobny na cmentarz.

Tu niesi trumnę przez całą drogę członkowie sztabów reprezentowanych i strażacy rakowscy, a umyślnie przybyła orkiestra kopalni w Kamienicy Polskiej pod batutą dyr. Hoffmana grała żałobnego marsza. Przed spuszczeniem trumny do grobu i po jej opuszczeniu chór złożony przezwaznie ze strażaków odśpiewał pieśń żałobną.

Ceremonia pogrzebowa zakończyła się o godzinie 11 i pół przed południem.

Pogrzeb nauczyciela i pedagoga s. p. Kazimierza Bolewskiego odbył się ma w poniedziałek o godz. 3 po południu.

Na kuchnię Nr. 3.

Przypominamy poniedziałkowe, 13 grudnia, przedstawienie „Księża Marka” w teatrze „Corso”, z którego dochód przeznaczony zostaje na kuchnię Nr. 3.

Z Magistratu.

Dowiadujemy się, że wobec powołania do służby wojskowej przed parę miesiącami jednego z sześciu ławników Magistratu mianowicie p. Augusta Allerta, na jego miejsce ławnikiem mianowany został ks. kan. M. Fulman, tak że obecny osobisty skład

Magistratu liczy pp. Knoblauch (I burmistrza), Bernecka (II burmistrza), Hoffbauera (radcę z urzędu), 6 ławników ks. kan. M. Fulmana, Mailińskiego, Frankego, Bandtkie-Stężyńskiego, dr. Markusefelda i dyr. Nowińskiego, tudzież radcy prawnego mec. M. Kokowskiego.

Komitetowe detalizacje składy węgla.

Komitet Żywnościowy i Węglowy podaje do wiadomości ogólnej, że prócz istniejących już od d. 4 b. m. składów:

Nr. 1 przy ulicy Warszawskiej Nr. 48
" 2 " Aleja III Nr. 65
" 3 " Garniearskiej Nr. 70
" 4 " Prostej Nr. 10
" 5 " Teatralnej Nr. 13,
w dalszym ciągu utworzył następujące detalizacje składy węgla:
Nr. 6 przy ulicy Bór Nr. 14 (Ostatni Grosz),
" 7 " Św. Barbary Nr. 15,
" 8 " Krakowskiej Nr. 36,
" 9 " Rynek Wieluński

Nr. 4.
Wszystkie te składy detalizacje uskutecznią sprzedając węgla w ilościach: ćwierć, pół, trzy ćwierci i 1 korca (240 funtów) po cenach poprzednio już do wiadomości ogólnej podanych, mianowicie:

Począwszy od d. 1 bm. obowiązują ceny:

węgla:
gruby i kostka I rb. 1.90 za korzec
kostka II rb. 1.80 "
orzec I rb. 1.70 "
pospółka rb. 1.10 "

franko, składy detalizacje w mieście i w fabr. Peltzer;

koks:
gruby i orzech rb. 2.70 za korzec
drobny rb. 1.95 "

drzewa rb. 5.40 metr kubiczny

franko skład w fabryce Peltzer.

Cena węgla w składach detalizacyjnych jest taka sama, jak w fabryce Peltzer i S-wie.

Komitet Żywnościowy i Węglowy zwraca się z prośbą do wszystkich, którzy nabywać będą węgiel w składach Komitetu, aby:

- 1) stosowali się do przepisów, które w każdym składzie w widocznym miejscu znajdować się winny;
- 2) wszelkie niedokładności ze strony właścicieli składów (niedowaga, niestosowanie się do cen) niezwłocznie komunikowali w biurze (Dojazd 1).

Odczyt w „Harmonji”.

Dzisiaj w niedzielę 12 b. m. o godz. 6 i pół wieczorem, w sali „Harmonja” przy ul. Mikołajewskiej odbędzie się odczyt publiczny p. Aleksandra Haftki pod tytułem „ydzii w Polsce średniowiecznej”. Bilety w cenie od 10 do 30 kop. nabywać można w sklepie „Fermi Ogrodniczej” Aleja II nr. 27.

Karty na cukier.

W celu unormowania konsumcji cukru od dnia 18-go b. m. zostaje wprowadzoną z polecenia Niemiec karta cukrowa—na każdą głowę rodziny wyznaczono 20 funtów cukru na dwa tygodnie.

Cukier można kupować w sklepach tylko po przedstawieniu odnośnego kuponu karty cukrowej.

Na każdym kuponie wystawiona data jego wartości.

Po upływie terminu kupon traci wartość.

Cena cukru oznaczona na karcie cukrowej i ustanowiona do odwołania.

Sklepy kupują w Komitecie Żywnościowym cukier po przedstawieniu kuponów karty na sprzedany cukier.

Karty cukrowe są wydawane w okręgach kart chlebowych od soboty, t. j. od d. 11 bm.

Adresy sklepów, w których będzie można nabywać cukier, będą wkrótce podane.

Dom starców.

Niejednokrotnie już poruszaliśmy sprawę istniejącego od lat kilkadziesiąt w ruderze drewnianej przy Rynku Wieluńskim Domu starców. Ciasnota, wilgoć i brak najprymitywniejszych urządzeń dają się tu

we znaki zarówno pensjonarzom, jak i opiekunowi przytulku lub dozorczyńcom, którzy pragnąc stan rzeczy poprawić pracują nad siły. To też z wyzwoleniem należy zaznaczyć, że władze miejskie upatrzyły już nowe pomieszczenie dla tej instytucji w domu nr. 35 przy ulicy Sakolnej i nad przeniesieniem jej do nowej siedziby obradują.

Ofiary z „Dnia wstrzemięzliwości”.

Wobec napływających od dni paru od ludzi pełnych poczucia obywatelskiego i rozumiejących potrzeby chwili ofiar z „Dnia wstrzemięzliwości” uprzedzamy, że fundusz z sum, składanych do uznania redakcji przeznaczamy w trzech czwartych na śniadania dla uczącej się młodzieży i młodzieży, mianowicie na mleko, które będzie pożywnym dodatkiem do herbaty i t. d. ofiarowywanych przez Doróżną Pomoc.

Ujęcie poszukiwanego złodzieja.

Donosiliśmy w swoim czasie o kradzieży dwóch świń z chlewu p. Witkowskiego. Dochodzenie w tej sprawie przedsięwzięte doprowadziło do ważnych rezultatów, mianowicie, posterunkowy policyjny nr. 69, Jan Wagner, wyjechałszy z Częstochowy wraz z pszkodowanym dla poszukiwania na Wyczerpy, idąc za śladem, skierował się do Mstowa, a potem do Skrzydłowa, gdzie dokonawszy rewizji w calejwie Tomasza Konieczki, znalazł obie skradzione świni. Okazało się, że jedną z nich kupił od Walentego Hadrysia i Marjana Psiuka za rb. 71 rosyjską monetą, Tomasz Konieczko; drugą od tych samych kupił za rb. 126 rosyjskich, Zofja Olczykowa. Udawszy się więc do Walentego Hadrysia, zomieszkałego w domu własnym na Kamieniu, znaleziono tam podczas rewizji rb. 156 w papierach rosyjskich; Hadryś jednak przez dymnik uciekł. Zaarrestowano jednak drugiego sprawcę kradzieży, zamieszkałego pod nr. 51 przy ul. Warszawskiej, Marjana Psiuka, zawodowego złodzieja, poszukiwanego oddawna przez władze austriackie.

Na jakiej zasadzie?

Dziwnym, a zarazem nader niepożądanym jest w Częstochowie zwyczaj, wprowadzony przez niektóre zwłaszcza żeńskie zakłady naukowe, które uważają za obowiązek wysłanie swych uczennic na pogrzeby osób nie absolutnie nie mających wspólnego z danym zakładem.

Pogrzeb przełożonych, nauczycielek lub nauczycieli, a także kolegów i koleżanek bez kwestji obowiązują do wzięcia w nim udziału całej szkoły, lub pensji, ale z jakiej racji występują in gremium wychowawnice niektórych zakładów naukowych w pogrzebach osób, które nigdy z daną pensją nie wspólnego nie miały?

Gdyby na niektóre pogrzeby patrzyły osoby, nie znające zupełnie miejscowych stosunków, to miałyby wrażenie, że nieboszczyk był protektorem, lub należał do składu ciała nauczycielskiego danego zakładu naukowego, gdy tymczasem jest to pogrzeb kogoś z rodziny nauczyciela lub nauczycielki n. b. od niedawna wykładających w tej szkole.

Pominąwszy już zupełną niewłaściwość wysyłania całej pensji na pogrzeby, należy wziąć pod uwagę higieniczną stronę tych wystąpień, które aż nadto przemawiają za ich zaniechaniem, gdyż:

1) dzieci przed wyruszeniem konduktu z domu żałoby zmuszone są całymi godzinami wystawać na ulicy bez ruchu nieraz na deszczu i błocie;

2) idąc na cmentarz muszą stosować się do ogólnego tempa, a tem samem iść szybko tak daleko, co narzuca nie jedną z pensjonerek na zanieżenie się,

3) jestto odrywanie dzieci od nauki, bo niejedna z młodszych uczennic uważa sobie pogrzeb taki za atrakcję

i już ten dzień nie przynosi jej żadnych korzyści.

Patrząc na kwestję tę z punktu widzenia matki, mającej w perspektywie córki—pensjonarki, uważam się za uprawnioną do zwrócenia uwagi na tę niewłaściwość. J. Ch.

Częstochowa, 10 grudnia 1915.

Repertuar teatrów.

Dzisiaj w niedzielę:
Corso — „Grzeszna noc” farsa w 3-ach aktach przez Aleksandra Mitti.

Paryski — „Kowal szczęścia” operetka w 1 akcie i obrazy kinematograficzne.

Odeon — Obrazy kinematograficzne

Ofiary.

Ku uczeniu s. p. Marji Wrede Izdepowie Freund na Doróżną Pomoc rb. 2 kwit 524.

Dla biednego Weterana K. D. rb. 1 kwit 527.

W miejsce wieńca na grób s. p. Marji Katarzyny Wrede składa Józef Schönborn dla najbliższych do uznania redakcji rb. 3 kwit 529.

Oszczędzone w „Dniu Wstrzemięzliwości” H. Ch. na Opiekę Szkolną kop 50 kwit 528.

Oszczędzone w „Dniu Wstrzemięzliwości” Mieczysław Bolestaw Hoffman dla Doróżnej Pomocy na najbliższe matki polskie obciążone dziećmi Rb. 100.

Kancelarya Rejenta

Władysława Jezewskiego

w Częstochowie ul. Szkolna 3, gmach Hyspateki

otwarta codziennie od 9 rano do 2 i od 5 do 7 po południu.

Licytacja w Lombardzie

Częstochowskiego T-wa Poz.-Oszcz. odbędzie się 13 i dni następujący b. m. o godz. 3-ej popoł. (Teatralna 11).

Ryby żywe

Zwierzyna, Indyki żywe
Masło, Sery, Smietana, Maggi,
Mak, Grzyby, i Drożdże
Wiedeńskie, Marynaty, Homary,
Skumbrije.

Sledzie pocztowe i wędzone,
Kawior Amurski
Pierniki, Czekolade, Cukierki
i Herbatniki.
oraz

Stare Wina

Węgierskie, Tokajskie, Reńskie
Hiszpańskie i Francuskie
— poleca —

St. Szczański

II Aleja róg Teatralnej.

Ogłoszenie.

Niemieckie Centralne Biuro Pośrednictwa Pracy
w Częstochowie, Teatralna 17 dom Malińskiego.

Poszukujemy

Robotników i Fachowców

do stalowni, i fabryk żelaznych zarobek dzienny od 4 do 6 marek. Ślusarzy, kowali, kotlarzy, murarzy pp. Zarobek dzienny od 4 do 6 marek.

500 górników i szleparzy od 18 lat, zarobek dzienny od 3 do 7 marek. Także przyjmując się stale do robot rolnych chłopów i chłopków. Zarobione pieniądze można wysłać do domu.

Odjazd dwa razy we wtorek i piątek o godzinie 8-ej rano.

Blisze informacje w Biurze od 8—12 rano i od 2—5 po południu.

Stróż potrzebny szasz II Aleja 39. 873—

Jafoweczka tygodniowo bardzo mlecznej rasy do sprzedania Jasnogórską 38 Szczęśliwskiego 869—

Kto w tych dniach jedzie do Warszawy i w piątek wrotem racy zgłosił się do Administracji Gośca 870—

Do wyczerpania ogród owocowo-warzawczy, oraz do sprzedania 7 lip sadzanych na wroby. Wiadomość w Administracji Gośca. 0169—

Zgubione paszport wydany przez gminę Wierzowa na imię Franciszka Adamusa.

Rutynowana nauczycielka wykladała stenografię w językach: polskim i niemieckim oddzielnie lub w kompletach jak również naukę pisania na maszynie, także i inne Biuro istniejące od 1907 roku. Biste listy i preisy po niemiecku tłumaczy dokumenty. Szumachowa ul. Szkolna Nr. 5a, II-gie piętro front. 694—

Teatr „PARYSKI”

Program od środy 8-go do wtorku
14-go Grudnia 1915 roku.

Sensacja!

Sensacja!

Za wolność Tyrolu

Dzisiaj tragedia w 5-ciu wielkich częściach.

Nowość!!

Na scenie:

Nowość!!

Kowal Szcześcia

Operetka w 1 akcie przerobił TAURUS.

Pomimo znacznych kosztów, sprowadzenia obrazu **Ceny miejsc niepodwyższono.** — Szczegóły w programach

Teatr „ODEON”

Program od środy 8-go do wtorku 14-go Grudnia 1915 roku.

UWAGA: Wejście dla dzieci wzbronione. Dzisiaj Sensacja! Głośny obraz cieszący się kolosalnym zainteresowaniem
w Warszawie. — Jedyny w swoim rodzaju!Dziennik
Kobiety uwiedzionej...

Sensacyjny dramat w 5 częściach. Prawdziwe zdarzenie życiowe.

Część 1-a Tajemnica dziennika. || Część 3-a Miłość i przyjaźń.
Część 2-a PÓDRZUTEK. || Część 4-a TAJEMNICA.
Część 5-a GŁOS z POZA GROBU.

Nad program:

Wywojowane szczęście (Komedja w kolorach)

Nie zważając na kosztowną dniczącą obrazu **Ceny miejsc zwykłe.**

Teatr „CORSO”

w Niedzielę 12-go Grudnia 1915 r. | Pod artyst. kierunkiem Wł. Glogera.

Po raz pierwszy!

Tylko dla dorosłych!!!

Grzeszna NOC

Farsa w 3-ach aktach napisał Aleksander Mitty grana w Warszawie z wielkim
powodzeniem,

Udział bierze całe towarzystwo.

Reżyser A. Piekarski.

Początek punktualnie o godzinie 6 i pół wieczorem

Kasa otwarta od godziny 11-ej do 1-ej w południe i od godziny 3-ej po poł.

Ceny miejsc od 15 kop do 1 rubla.

Podczas antraktów grać będzie trio pod kierunkiem p. Rezlera.

ANONSI w próbach „Berek Joselowicz” Zenona Parwiego.

Pierwszorzędna Górszczyńska Pracownia GORSZYŃ

„JOZEFY”

Nagrodzona Medalem

CZĘSTOCHOWA, III-cia Aleja 46.
róg Szkolnej Nr. 1.
górszyci kroi paryskich i wiedeńskich
hygieniczne i do wyrównania figury
szelki do prostego trzymania biustono-
sze, pasy i t. d. Pranie, reperacja i prze-
rabianie. — Ceny umiarkowane. 1497

Podania, Prośby i Obrony

Przepisywanie na maszynach, oraz wszelką korespondencję niemiecką, jak również porad prawnych załatwia skutecznie
Renomowane Biuro Prób M. Schönfeld ul. Cerklewna 145 parter z frontu.
Uwaga: Należy zwracać baczność na ulicę i № domu. 823—Nabywać można, za wyjątkiem, w
każdej aptece i składnicy aptecznych.BISTYDZIŃSKI I PIKŃKOWSKI
Apteka w Częstochowie

MIGRENO - NERVOSIN

przyjmuje się w wodzie bez opóźnienia
przełknięcie migrenie
bólów głowy, zawrotów i t. p.Doktor **BRONIAŃTOWSKI**
Częstochowa, Nowy-Rynek 3, Ieleion 34.
Choroby skórne, pielone, wrodzone wady i Kos-
metyka lekarska. Fryzjuszka od 9-12 rano i od 4-8 po-
poł. Panie od 3-4 popołudniu. Stosuje wrodziny
watrapienie SALWARSANE (HATA 606 1914) 26-
działe kwi na syfilis.Ogrodnik rolnik z chlubnymi świadectwami
poszukuje posady. Wiadomość w Spółce
Ogrodniczej II Aleja 25 853—

34)

MALŻEŃSTWO
WŁADYSŁAWA IV.

Romans historyczny.

(Dalszy ciąg).

Przeraziła ją zbyt duża śmiałość ambasadorowej, gdy groziła królowi, uspokoiła się przeciek, dowiedzący się o skutku, jakie wywołało wystąpienie pani Guébriant. Skoro tedy przekonała się, że upodobanie króla w tym rodzaju wystąpienia ambasadorowej wzrastało, że rozmowa z nią przywabiła go, że nawet zmieknął nieco i pomimo uporczywego zapewnienia, że stała i niewzruszenie obstaje przy swoim zamiarze, więcej pobłażliwie zaprzętała się zaczął na obecne okoliczności, nabrała rzeczywiste nadziei, a z nią i przekonania, iż życzeniem i zamiarom ambasadorowej dopomagać należy.

Sama nawet pani Guébriant nabrała większej ufności. Była przekonana, że odniosła pewną korzyść z rozmowy z królem, że ją przesłuchała królowej zapatrzy się na daleko inaczej, niż przedtem. Zaprzętała ją więcej, niż wszystko, wzmianka króla, że w jego sercu zrodziło się nowe uczucie. Tu leżał

punkt ciężkości, to rozjaśnić należało koniecznie i wedle tego działać. Niepokoiło niezmiernie panią Guébriant, że czas upływał, że niebezpieczeństwo było groźne, a ona dopiero wyszukiwała środki i to w sposób tak przewlekły; dopiero starała się dowiedzieć, co drży w sercu króla, co to za przedmiot zajmuje jego myśli?

Pożegnawszy królowę, pani de Guébriant miała rozmowę z panem Bleranval. Ten opowiedział jej, że zawiązał bliższą znajomość z kamerdynerem przybożnym króla, panem Remskim, ażeby wiedzieć, co się dzieje na pokojach królewskich i w jego gabinecie. Pan Remski jest obdużony, jak mówią powszechnie, języcy w rękach tydowskich, z których jeden przesładuje go nawet w samym pałacu. On, Bleranval, wyznał otwarcie pani Guébriant swoją słabość, że dla tego poznał się z panem Remskim, gdyż kamerdyner rzeczywiście okazuje pewne upodobanie w towarzystwie panny Guébriant, co nie bardzo jest przyjemne dla narzeczonego Ludwika.

Pani Guébriant odpowiedziała z uśmiechem:

— Niepoprawny! Zazdrośny! Wielka to wada w mężczyźnie. Wielki kocha uczciwą dziewczynę, tem większa w dyplomacie, który ze swojej misji rzetelnie wywiązać się

pragnie. Rozkaż pan temu rumieńcowi, oblewającemu w tej chwili twoje policzki, aby napowrót cofnął się do serca, z którego zbyt łatwo wypływa krew. Nie sądzę, abyś mię pan podejrzywał, to należę do tej szkoły dyplomatów, dla których każdy środek dobry, co wiedzie do celu, choćby to doprowadzało do zafiarowania najbliższych sercu. Zrzekam się korzyści, jaką prawdopodobnie pozyskałby można z nadskakiwania pana Remskiego Ludwice, bo uważam je za zwykłą grzeszność polską. Tak panie i jeżeli sobie życzysz usłyszeć szczerą prawdę, to więcej przywiązuję wartości do osobistych usług pana Bleranval, niż do korzyści ze znajomości tegoż z panem Remskim. Kamerdyner powie panu zapewne tylko to, co wszyscy wiedzą, a nigdy o tem, co mówi król do innych, gdyż mu to surowo zabroniono. Bądź spokojnym kochany przyjacielu, zaufa mi i Ludwice. Masz pan moje słowo, że jeżeli nasza misja pomyślnie załatwi się, a pan położysz zasługi względem mnie i królowej, nic nie stanie na przeszkodzie do starania się o rękę mojej siostrzenicy i bądź pewnym, że i Ludwika przyjmie je z przychylnie. Nie powie działałam jej ani jednego słowa, jak to panu przyrzekłam, ani o twoich uczuciach, ani o naszych pogadankach prywatnych. Wiesz pan, że

wcale to nie sprzeciwia się mojej woli, gdybyś nawet jawnie o rękę mojej siostrzenicy ubiegał się. Nie lubię tańc się z uczuciami, jak również nie cierpię osób, które kryją się, choć mają zupełne prawo wystąpienia wśród dnia i zawołania na cały głos: „Jestem odważny, możesz spojrzeć mi w serce, a nie znajdziesz w niem cienia hypokryzji”.

W każdym razie cenię delikatność pańskiego uczucia, cokolwiek nadto skromnego i nieśmiałego nawet. Ostrzegalam pana przed niebezpieczeństwem czulestokowości, któremu zbyt często dajesz pan opamiętać się. Gdybyś pan ubiegał się o rękę innej panielki, niż Ludwika, o inną damę dworską Jej Królewskiej Mości Królowej-Regentki Francji, nigdybym się nie zgodziła na wystąpienie tak incognito, naraziłbyś się pan bowiem na wielkie niebezpieczeństwo. Ona nie ma w sobie ani joty fałszu ani kokietery. Czysza jej myśl odpycha wszelkie pozorowanie się, a życie jej, gdy Bogu podobać się raczy, popłynie tak spokojnie, jak spływają strumienie wody. — O to jestem spokojna i nie mam najmniejszej obawy. — Przywiązanie Ludwika nie zmieni się nigdy dla pana. Co się raz rozpoczęło musimy doprowadzić do końca, czy to za powrotem do Francji, czy w dniu, w którym opuścimy Warszawę. (d.c.n.)

Redaktor i wydawca F. D. Wilkoszewski

Kierownik Literacki F. J. Gałłski.

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego”.